

Vlaams
Parlement

stuk **36** (2014) – Nr. 1
ingediend op 23 juli 2014 (2014)

Verslag

van het Rekenhof

over de algemene rekeningen 2013
van de Vlaamse Gemeenschap

Rekenhof

Verslag over de algemene rekeningen 2013 van de Vlaamse Gemeenschap

Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement
Brussel, juli 2014

Verslag over de algemene rekeningen 2013 van de Vlaamse Gemeenschap

Inhoud

Hoofdstuk 1	
Inleiding	5
Hoofdstuk 2	
Algemene rekening	7
2.1 Rapportering over de uitvoering van de begroting 2013	8
2.2 Bedrijfseconomische balans en resultatenrekening	12
2.3 Aansluiting bedrijfseconomische en budgettaire rapportering	16
2.4 Schuld	16
Hoofdstuk 3	
ESR-geconsolideerde rekening	19
3.1 ESR-vorderingensaldo	20
3.2 Consolidatieperimeter	23
3.3 Entiteiten buiten de consolidatieperimeter	25
3.4 Geconsolideerde brutoschuld	25
Hoofdstuk 4	
Reactie van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting	27
Bijlage 1	
Eenheden van de publieke sector	30
Bijlage 2	
Voorlegging van de rekeningen van DAB's en rechtspersonen	37
Bijlage 3	
Antwoord van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting	43
Bijlage 4	
Begrotingsresultaat, bedrijfseconomisch resultaat en vorderingensaldo	46

Inleiding

Hoofdstuk

1

De Vlaams minister van Financiën en Begroting heeft op 24 maart 2014 de algemene rekening 2013 van de Vlaamse Gemeenschap aan het Rekenhof voorgelegd. Hiermee voldoet hij aan artikel 32 van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, verder afgekort tot: rekendecreet.

Met het voorliggende verslag geeft het Rekenhof invulling aan artikel 32 van het rekendecreet.

Bij het afsluiten van het rapport heeft het Rekenhof een aantal rekeningen van Vlaamse rechtspersonen nog niet ontvangen. Bijlage 2 bij dit verslag bevat in dat verband een overzicht van de voorlegging aan het Rekenhof van de diverse te controleren rekeningen van Vlaamse rechtspersonen.

Dit verslag bestaat in hoofdzaak uit twee delen. In een eerste deel (hoofdstuk 2 van dit verslag) geeft het Rekenhof commentaren en opmerkingen bij de algemene rekening 2013. Deze commentaren en opmerkingen betreffen behalve de uitvoeringsrekening van de begroting ook bedrijfseconomische informatie uit de balans en resultatenrekening.

In het tweede deel (hoofdstuk 3 van dit verslag) geeft het Rekenhof zijn opmerkingen bij de ESR-geconsolideerde uitvoeringscijfers 2013 van de Vlaamse deelstaatoverheid. Het Rekenhof stelde zelf geconsolideerde cijfers samen, die het afstemde met de economische afsluiting 2013 die het departement Financiën en Begroting op 22 april 2014 bezorgde.

Algemene rekening

Hoofdstuk

2

De Vlaams minister van Financiën en Begroting heeft de algemene rekening 2013 tijdig, op 24 maart 2014, voorgelegd aan het Rekenhof. Deze algemene rekening is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof (het Vlaamse rekendecreet).

De algemene rekeningen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest hebben betrekking op de Vlaamse ministeries (i.e. de departementen en de intern verzelfstandigde agentenschappen zonder rechtspersoonlijkheid) en de diensten met afzonderlijk beheer (DAB's). Diensten met afzonderlijk beheer hebben een zekere autonomie op budgettair vlak, maar geen rechtspersoonlijkheid.

Artikel 31, § 1, van het rekendecreet definieert de inhoud van de algemene rekeningen: zij bestaan uit: 1° een jaarrekening met de balans op 31 december en de resultatenrekening, opgesteld op basis van de kosten en de opbrengsten van het afgelopen boekjaar; 2° de rapportering over de uitvoering van de begroting, opgesteld in dezelfde vorm als de begroting; 3° een rapportering die de aansluiting tussen beide rapporteringen bevat; en 4° een toelichting bij de balans, de resultatenrekening en de rapportering over de begroting.

De algemene rekening biedt naast de uitvoeringscijfers van de begroting dus ook bedrijfs-economische informatie in de balans en resultatenrekening. De toelichting bij de algemene rekening biedt bijkomende detailinformatie zowel bij de bedrijfseconomische balans en resultatenrekening als bij de uitvoeringsrekening van de begroting. De liquiditeitentabel en de reconciliatie van het resultaat van de uitvoeringsrekening van de begroting met het bedrijfseconomisch resultaat staven de samenhang tussen de verschillende rapporteringen. In het jaarverslag 2013 van de Vlaamse Gemeenschap geeft het departement Financiën en Begroting financiële achtergrondinformatie en duiding bij de algemene rekening 2013.

Op 5 mei 2014 ontving het Rekenhof van de Vlaams minister van Financiën en Begroting een ontwerp van decreet van de Algemene Rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur voor het begrotingsjaar 2013.

2.1 Rapportering over de uitvoering van de begroting 2013

De onderstaande tabel vergelijkt de uitvoering van de begroting voor 2013 van de Vlaamse ministeries met de uitvoeringscijfers vanaf 2009.

(In duizenden euro)

	2009	2010	2011	2012	2013	2013	%
	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering ¹	Begroting	Uitvoering	
Begrotingsuitvoering exclusief DAB's							
Algemene ontvangsten	21.898.344	22.761.912	24.520.147	25.238.818	27.255.319	27.248.291	100,0%
Toegewezen ontvangsten	122.060	114.305	127.790	136.897	176.607	175.941	99,6%
Totaal ontvangsten	22.020.404	22.876.217	24.647.937	25.375.714	27.431.926	27.424.232	100,0%
Kredieten begrotingsjaar					26.219.113		
<i>Gesplitste vereffeningskredieten²</i>	26.916.311	23.339.604	24.858.014	26.712.293	26.030.079	25.583.621	
<i>Variabele kredieten</i>	206.420	142.478	227.268	140.000	189.034	140.832	
Kredieten overgedragen van vorig jaar					319.716		
Totaal uitgaven	27.122.731	23.482.082	25.085.282	26.852.293	26.538.829	25.724.453	96,9%
Resultaat	-5.102.327	-605.865	-437.345	-1.476.579	893.097	1.699.779	
Opbrengst leningen	5.000.000	170.000	200.000	865.000	1.322.459	0	0,0%
Aflossing leningen	1.613	1.090	1.056	1.452.615	1.053.573	1.052.610	99,9%
Resultaat inclusief schuldaflossing	-103.940	-436.955	-238.401	-2.064.194	1.161.983	647.169	
Begrotingsuitvoering DAB's							
Ontvangsten	1.005.403	1.204.296	1.356.359	1.548.963	2.142.682	1.245.417	58,1%
Uitgaven	1.010.178	1.180.237	1.387.833	1.565.806	2.142.682	1.268.831	59,2%
Resultaat	-4.775	24.059	-31.474	-16.843	0	-23.414	
Begrotingsresultaat	-108.716	-412.895	-269.876	-2.081.036	1.161.983	623.755	

De Vlaamse overheid heeft in 2013 een positief begrotingsresultaat geboekt van 623,8 miljoen euro. Dit positieve resultaat is mede te danken aan de gedeeltelijke terugbetaling van de steun door KBC ten belope van 1.750,0 miljoen euro (i.e. een aflossing van 1.166,7 miljoen euro, verhoogd met een premie van 583,3 miljoen euro). Met deze middelen werd een deel van de lange termijnschuld afgebouwd.

Bij de uitvoeringsrekening van de begroting heeft het Rekenhof de volgende opmerkingen:

- In de algemene rekening 2012 maakte de Vlaamse overheid voor het eerst gebruik van te ontvangen facturen om prestaties die betrekking hadden op begrotingsjaar 2012, waarvoor nog geen factuur beschikbaar was, budgettair aan te rekenen. Tijdens begrotingsjaar 2013 bleek dat het in 2012 aangerekende bedrag van de te ontvangen facturen 2,1 miljoen euro hoger was dan wat werkelijk werd gefactureerd. Om te vermijden dat dit saldo oneigenlijk zou worden aangewend, werd dit krediet geblokkeerd. In de algemene rekening werd het

¹ De uitvoeringscijfers 2012 zijn niet vergelijkbaar met de uitvoeringscijfers van de andere jaren. De invoering van het rekendecreet wijzigde het aanrekeningsmoment van de ontvangsten en uitgaven. Vóór 2012 werden de ontvangsten aangerekend op het moment van de werkelijke inning, terwijl zij vanaf 2012 worden aangerekend op het moment dat de vordering ontstaat. De uitgaven werden voorheen aangerekend op het moment dat de betaalopdracht werd gegeven, terwijl zij vanaf 2012 worden aangerekend op het begrotingsjaar waarop zij bedrijfseconomisch betrekking hebben. De overstap naar de nieuwe aanrekeningsregels had een eenmalig (netto) impact van 1.787,5 miljoen euro op de algemene rekening.

² Het rekendecreet schafte vanaf begrotingsjaar 2012 de niet-gesplitste kredieten af. In de tabel zijn de uitgaven voor 2012 herwerkt: de gesplitste vereffeningskredieten betreffen zowel de uitgaven op de gesplitste als op de niet-gesplitste kredieten, evenals de uitgaven op de overgedragen kredieten die in de algemene rekening niet meer apart worden weergegeven.

saldo van 2,1 miljoen euro bij de uitgaven bijgeteld, hoewel hieraan geen reële uitgaven gekoppeld zijn.

- Bij het nazicht van de overgedragen kredieten stelde het Rekenhof vast dat de naar begrotingsjaar 2013 overgedragen bedragen niet exact overeenstemmen met de saldi die in de algemene rekening 2012 beschikbaar waren. Het Rekenhof dringt erop aan dat in de algemene rekening duidelijk wordt aangegeven welke kredieten naar het volgende jaar zullen worden overgedragen en welke kredieten zullen worden geannuleerd. Dit zorgt voor meer transparantie en eenduidigheid.
- De Vlaamse overheid heeft niet alle budgettaire ontvangsten en uitgaven correct toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Een aantal budgettaire aanrekeningen geschiedde nog specifiek in functie van de betaling. De onderstaande alinea's geven enkele voorbeelden:
 - Op het tijdstip dat de Vlaamse overheid de algemene rekeningen 2013 finaliseerde, beschikte zij al over alle nodige parameters om de definitieve afrekening van de gedeelde en samengevoegde belastingen en van de dotatie kijk- en luistergeld voor het begrotingsjaar 2013 exact te kunnen bepalen en te kunnen toerekenen aan het begrotingsjaar 2013. De impact is beperkt: in de initiële begroting 2014 wordt de negatieve afrekening van het begrotingsjaar 2013 geraamd op slechts 0,7 miljoen euro. De uitvoeringsrekening 2013 bevat wel de negatieve afrekening van het begrotingsjaar 2012 ten belope van 30,5 miljoen euro.
 - In begrotingsjaar 2012 kende de DAB Minafonds de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk een voorschot van 67,3 miljoen euro op de werkingstoelage voor het eerste kwartaal van 2013 toe. Hij rekende deze toelage aan ten laste van zijn begroting 2012. In begrotingsjaar 2013 nam de DAB Minafonds opnieuw een voorschot van 21,4 miljoen euro op deze werkingstoelage voor het eerste kwartaal 2014 ten laste van de begroting 2013.
 - De Vlaamse overheid kende pas in de begroting 2013 een overflowdotatie van 75,8 miljoen euro toe aan het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) voor de saldebetalen van de subsidies 2012, die het agentschap al in zijn jaarrekening 2012 ten laste diende te nemen.
 - Het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken heeft tijdens het eerste kwartaal 2014 op de programma's MG (Haven- en waterbeleid en Maritieme Toegang) en MH (Wegen en Verkeer) voor ongeveer 44,9 miljoen euro facturen op de begroting 2014 aangerekend die betrekking hebben op prestaties geleverd in 2013 of vroeger. Dit is beter dan vorig jaar, toen voor die programma's ongeveer 73,3 miljoen euro van het begrotingsjaar 2012 naar 2013 werd doorgeschoven.

Deze voorbeelden tonen aan dat het werkelijke resultaat van de in 2013 geleverde prestaties niet exact overeenstemt met wat op de begroting 2013 is aangerekend. De problemen met de jaarafgrenzing hebben niet alleen een impact op het resultaat van de uitvoering van de begroting, maar ook op het vorderingensaldo.

- De begrotings- en uitvoeringscijfers van de diensten met afzonderlijk beheer zijn niet echt vergelijkbaar. De begrotingscijfers bevatten de ontvangsten en uitgaven inclusief resultaatverwerking, terwijl de uitvoeringscijfers exclusief resultaatverwerking worden gepresenteerd. De lage benuttingsgraad van de DAB-kredieten is vrijwel uitsluitend aan deze inconsistentie te wijten.

- De diensten met afzonderlijk beheer zijn boekhoudkundig van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap afgescheiden entiteiten. Zij voeren slechts een heel fragmentaire boekhouding, die beperkt blijft tot een uitvoeringsrekening van de begroting, maar wat betreft de bedrijfseconomische balans en resultatenrekening worden zij geïntegreerd in de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap, dit in tegenstelling tot de rechtspersonen, die wel een volledige bedrijfseconomische en budgettaire rapportering opstellen. De facto is er nauwelijks verschil tussen de boekhouding en rapportering die door de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid wordt gevoerd en de boekhouding en rapportering van de DAB's. De invoering van het rekendecreet heeft de meerwaarde van de DAB als organisatievorm sterk verminderd, zeker indien de extra administratieve lasten die erdoor worden gecreëerd mee in rekening worden gebracht. Het Rekenhof beveelt aan dat de DAB's ofwel worden opgewaardeerd tot volwaardige boekhoudkundige entiteiten die een volledige bedrijfseconomische en budgettaire boekhouding en rapportering voeren, ofwel worden omgevormd tot intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid die volledig zijn geïntegreerd in de algemene rekening.
- De uitvoeringsrapportering van de begroting geeft heel veel boekhoudkundige detailinformatie, maar weinig duiding. De uitvoeringsrekening bevat uitsluitend tabellen met cijfers, maar de inhoudelijke bespreking en analyse van deze cijfers ontbreekt.

Naast de uitvoering per begrotingsartikel bevat de rapportering nu wel een groepering per entiteit en per programma die inhoudelijk meer informatie biedt. Voor een derde blijft deze informatie echter moeilijk leesbaar omdat deze overzichten enkel de budgettaire code van de entiteiten of programma's vermelden in plaats van de naam van de entiteit of de omschrijving van het programma.

Verdeling per beleidsdomein

De rekening van de uitvoering van de begroting geeft een geaggregeerd beeld van de begrotingsontvangsten en -uitgaven van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap. Traditioneel worden de begrotings- en uitvoeringscijfers geaggregeerd volgens de aard van het krediet (gesplitste vereffeningskredieten, variabele kredieten, ...). Deze begrotingstechnische voorstellingswijze is minder geschikt voor een inhoudelijke analyse van de uitvoering van de begroting. Daarvoor is informatie op het niveau van beleidsdomein, entiteit en programma meer aangewezen.

Het Rekenhof heeft de begrotings- en uitvoeringscijfers uit de rekening van de uitvoering van de begroting daarom herwerkt tot een rapportering per beleidsdomein (in duizenden euro), waarop het komende rekeningenboek meer in detail zal ingaan.

Die herwerkte begrotingscijfers gaan uit van de toestand van de kredieten vóór de toewijzing van middelen aan het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU). Gewoonlijk rapporteert de algemene rekening de begrotingskredieten na de toewijzing van de dotatie aan het FFEU. De algemene rekening 2013 bevat echter de uitvoeringscijfers vóór de herverdeling van 122,6 miljoen euro niet aangewende kredieten uit de verschillende beleidsdomeinen naar het FFEU. Deze voorstellingswijze geeft de reële bestedingspercentages van de uitgavenkredieten correcter weer.

De ontvangsten en uitgaven in de onderstaande tabel tonen de cijfers per beleidsdomein voor toewijzing aan het FFEU (zoals in de tabel met het begrotingsresultaat).

(In duizenden euro)

Beleidsdomein	ONTVANGSTEN				UITGAVEN			
	2012	2013	2013	%	2012	2013	2013	%
	uitvoering	begroting	uitvoering		uitvoering	begroting	uitvoering	
Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid	213	171	156	0,0%	136.546	143.824	123.336	0,5%
Bestuurszaken	15.368	7.453	10.159	0,0%	2.789.236	2.850.894	2.829.830	11,0%
Financiën en Begroting	25.094.780	27.159.448	27.178.180	99,1%	677.694	876.477	530.666	2,1%
Internationaal Vlaanderen	1.676	194	981	0,0%	179.249	199.077	194.860	0,8%
Economie, Wetenschap en Innovatie	15.735	16.351	15.568	0,1%	913.416	1.080.671	1.067.044	4,1%
Onderwijs en Vorming	109.775	111.813	109.319	0,4%	11.442.703	10.636.292	10.547.316	41,0%
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	32.834	22.433	20.072	0,1%	3.519.692	3.825.191	3.815.546	14,8%
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.236	1.235	750	0,0%	1.045.705	1.000.290	986.768	3,8%
Werk en Sociale Economie	4.174	27.890	26.850	0,1%	1.422.013	1.510.423	1.438.566	5,6%
Landbouw en Visserij	2.305	1.756	1.633	0,0%	157.722	192.854	183.601	0,7%
Leefmilieu, Natuur en Energie	73.023	67.374	48.364	0,2%	760.475	767.955	663.294	2,6%
Mobiliteit en Openbare Werken	11.549	9.297	9.279	0,0%	2.966.411	2.549.524	2.524.167	9,8%
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	13.046	6.511	2.921	0,0%	718.643	779.522	695.655	2,7%
Hogere entiteiten	0	0	0	0,0%	122.787	125.833	123.806	0,5%
Eindtotaal	25.375.714	27.431.926	27.424.232	100,0%	26.852.293	26.538.829	25.724.453	100,0%

De cijfers tonen het relatieve aandeel van elk beleidsdomein in de ontvangsten en uitgaven van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap (exclusief DAB's).

2.2 Bedrijfseconomische balans en resultatenrekening

Het rekendecreet breidt de algemene rekeningen uit van een louter budgettaire rapportering tot een geïntegreerde bedrijfseconomische en budgettaire analyse van de financiële toestand en resultaten van de Vlaamse ministeries en diensten met afzonderlijk beheer. Vanaf boekjaar 2012 worden de bedrijfseconomische balans en resultatenrekening van de Vlaamse ministeries geïntegreerd in de controle door het Rekenhof.

Balans

(In duizenden euro)

	2013	2012		2013	2012
ACTIVA			PASSIVA		
Nog te verwerken facturen	8.913	14.909	Kapitaal	25.324.783	26.096.993
Immateriële vaste activa	17.778	4.475	Reserves	10.970	13.647
Materiële vaste activa	28.509.057	28.064.866	Overgedragen resultaat	1.488.436	-751.539
Financiële vaste activa	3.658.716	3.148.367			
VASTE ACTIVA	32.194.464	31.232.617	EIGEN VERMOGEN	26.824.189	25.359.101
Vorderingen op meer dan één jaar	2.031.447	3.544.580	Schulden op meer dan één jaar	2.766.693	4.023.297
Vorderingen op ten hoogste één jaar	1.816.754	1.533.795	Schulden op ten hoogste één jaar	5.490.317	5.918.675
Geldbeleggingen	1.518	1.518	• <i>Schulden op meer dan een jaar die binnen het jaar vervallen</i>	1.256.616	1.056.403
Liquide middelen	5.060	62	• <i>Financiële schulden</i>	434.803	1.414.232
Overlopende rekeningen	17.687	17.374	• <i>Handelsschulden</i>	2.668.130	2.297.652
			• <i>Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten</i>	1.129.997	1.149.467
			• <i>Overige schulden</i>	771	921
			Overlopende rekeningen	985.731	1.028.873
VLOTTENDE ACTIVA	3.872.466	5.097.329	VREEMD VERMOGEN	9.242.741	10.970.845
TOTAAL	36.066.930	36.329.946	TOTAAL	36.066.930	36.329.946

Bij de balans heeft het Rekenhof de volgende commentaren en opmerkingen:

- De netto boekwaarde van de materiële vaste activa bedraagt 28.509 miljoen euro of 79% van het balanstotaal van de Vlaamse overheid. De jaarafschrijvingen bedragen slechts 77 miljoen euro (0,27%). De Vlaamse overheid baseert haar waarderingsregels voor de materiële vaste activa nog steeds op het (verouderde) koninklijk besluit van 25 juni 1976 betreffende de afschrijvingen en rechtzettingen in de vermogenscomptabiliteit van de Staat. De afschrijvingstermijnen die dit koninklijk besluit oplegt, stroken niet met de economische levensduur van de investeringen. Bijvoorbeeld: de belangrijkste deelrubriek van de materiële vaste activa, de werken van burgerlijke bouwkunde (22.387 miljoen euro), is op basis van bovengenoemd koninklijk besluit vrijgesteld van afschrijving. Ook de vaste activa in aanbouw (3.139 miljoen euro of 11% van de totale activa), waarop de Vlaamse overheid investeringsprojecten voorlopig aanrekent tot zij ze effectief in gebruik neemt, worden niet afgeschreven. Evenwel blijven heel wat afgewerkte investeringsprojecten in deze rubriek staan, omdat de informatie over de ingebruikname ervan niet doorstroomt naar de boekhouding. Zo heeft de Vlaamse overheid in boekjaar 2013 wel 318 miljoen euro toegevoegd aan de activa in aanbouw, maar heeft zij slechts 5 miljoen euro overgeboekt naar een andere vastactiefcategorie. Door de materiële vaste activa niet of laattijdig af te schrijven, blijft het eigen vermogen kunstmatig hoog. Het Rekenhof dringt erop aan dat de Vlaamse overheid de toegepaste waarderings- en afschrijvingsregels omstandig uiteenzet in de toelichting bij de jaarrekening. Tevens is het noodzakelijk dat de aangepastheid van de afschrijvingsregels wordt geëvalueerd en dat zij waar nodig in overeenstemming worden gebracht met de werkelijke economische levensduur van de betreffende activa.

- De inventaris van de vaste activa in het boekhoudsysteem blijft vooralsnog beperkt tot een loutere registratie van de investeringen. Hij bevat onvoldoende detailinformatie voor een goed beheer van de vaste activa. Zo worden de investeringen vaak onvoldoende geïndividualiseerd, zoals de FFEU-investeringen die per project zijn geboekt, maar geen informatie bevatten over de verschillende deelprojecten. Daardoor wordt het nadien vrijwel onmogelijk om buitengebruikstellingen correct te boeken. Dit is problematisch aangezien de meeste vaste activa niet worden afgeschreven. Andere investeringen worden onvoldoende per investeringsproject gegroepeerd, wat een beheersmatige opvolging bemoeilijkt.
- Het Rekenhof stelde bij zijn controle van de algemene rekening 2012 vast dat de rubriek financiële vaste activa geen getrouw beeld gaf van de participaties die de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest rechtstreeks aanhouden daar enkele belangrijke participaties ontbraken, zoals de Vlaamse Portefeuillemaatschappij (104 miljoen euro) of de Vlaamse Radio en Televisie (137 miljoen euro), of hun waardering niet overeenstemde met de werkelijke kapitaalbreng, zoals bij de Maatschappij Linkerscheldeover (90 miljoen euro). In 2013 heeft het departement financiën en begroting in overleg met het Rekenhof de toestand van de financiële vaste activa rechtgezet. Deze correcties, die gebeurden via de uitzonderlijke opbrengsten en kosten, hebben een belangrijke impact op het bedrijfseconomisch resultaat van 2013.
- Een aantal financiële vaste activa worden gewaardeerd aan een netto boekwaarde die hoger is dan de intrinsieke waarde. Zo is de VRT geactiveerd op basis van de werkelijke kapitaalbreng door de Vlaamse overheid (237,5 miljoen euro). Op basis van de jaarrekening 2013 bedraagt de intrinsieke waarde van de VRT 224,1 miljoen euro. Ook nv Diestsepoort wordt gewaardeerd aan een aanschaffingswaarde (18,4 miljoen euro) die aanzienlijk hoger is dan de intrinsieke waarde (5,1 miljoen euro).
- Bij de controle van de algemene rekening 2012 werd reeds opgemerkt dat de vorderingen op ten hoogste één jaar enkele vorderingen op lange termijn bevatten. De vordering op Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel van 176,5 miljoen euro is een achtergestelde lening, die als vordering op een verbonden onderneming opgenomen moet worden bij de financiële vaste activa. Deze reclassificatie is niet gebeurd. Het Agentschap Wonen heeft in 2013 het akkoord van het Rekenhof gevraagd om een vordering op de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) van 59,3 miljoen euro wegens verjaring af te boeken. In de algemene rekening 2013 is deze oninbare vordering nog niet ten laste van het resultaat genomen.
- Het agentschap Vlaamse belastingdienst (Vlabel) volgt zijn fiscale vorderingen zelf administratief op via het Vlaams Fiscaal Platform. Ook de DAB Minafonds volgt de invordering en inning van de milieuheffingen op via een apart randsysteem. Het departement Financiën en Begroting neemt de verrichtingen van Vlabel en de DAB Minafonds langs verzamelboekingen globaal over in Orafin, maar beschikt niet over verdere detailgegevens. De ouderdomstabel van de vorderingen op ten hoogste één jaar bevat alleen informatie over de vorderingen die in Orafin worden opgevolgd, maar niet over de vorderingen die in het Vlaams Fiscaal Platform of bij DAB Minafonds worden bijgehouden. Hierdoor geeft deze toelichting een bijzonder onvolledig beeld van de inbaarheid van de openstaande vorderingen. Meer dan twee derde van de openstaande handelsvorderingen (1.015,3 miljoen euro op een totaal van 1.464,2 miljoen euro) heeft immers betrekking op het Vlaams Fiscaal Platform.

- Het departement Mobiliteit en Openbare Werken betaalt de sociale lasten van de personeelsleden van de DAB Loodswezen aan de instellingen van de sociale zekerheid en vordert deze bedragen terug van de DAB. Budgettair worden deze vorderingen aangerekend op een orderekening. DAB Loodswezen kampt reeds geruime tijd met financiële problemen en kan deze vorderingen niet tijdig terugbetalen. Eind 2013 waren de achterstallige betalingen opgelopen tot 52,2 miljoen euro. Omdat DAB Loodswezen deze schuld nooit heeft geboekt, ontbreekt dit bedrag ook als interne schuld in de balans van de Vlaamse overheid.
- De rubriek eigen vermogen is het netto-actief van de Vlaamse overheid (i.e. het verschil tussen de actiefbestanddelen en de schuld). Binnen het eigen vermogen wordt een onderscheid gemaakt tussen het kapitaal en de reserves van de diensten met afzonderlijk beheer en het kapitaal van de Vlaamse ministeries. In boekjaar 2013 stijgt het eigen vermogen met het resultaat van het jaar (1.465,1 miljoen euro). Het niveau van het eigen vermogen wordt sterk beïnvloed door de waardering van de vaste activa (zie hoger).

Resultatenrekening

(In duizenden euro)

	2013	2012	2011
Inkomens- en kapitaaloverdrachten	25.240.632	25.061.358	24.668.399
Andere operationele opbrengsten	256.769	228.541	196.535
Operationele opbrengsten	25.497.401	25.289.899	24.864.934
Diensten en diverse goederen	1.045.910	1.187.587	1.349.392
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	825.112	901.534	802.619
Afschrijvingen	76.963	74.481	50.995
Inkomensoverdrachten	23.533.601	23.720.565	22.457.923
Andere operationele kosten	-62.935	501.000	855
Operationele kosten	25.418.651	26.385.167	24.661.784
Operationeel resultaat	78.750	-1.095.267	203.150
Financiële opbrengsten	969.034	378.801	387.791
Financiële kosten	157.659	197.911	187.712
Resultaat uit de gewone activiteiten	890.125	-914.377	403.229
Uitzonderlijke opbrengsten	601.632	624.709	139.586
Uitzonderlijke kosten	26.669	148.200	50.576
Resultaat van het jaar	1.465.088	-437.868	492.239

Bij de resultatenrekening heeft het Rekenhof de volgende commentaren en opmerkingen:

- De Vlaamse overheid sluit boekjaar 2013 af met een positief resultaat van 1.465,1 miljoen euro. Dit resultaat is in belangrijke mate toe te schrijven aan de financiële en de uitzonderlijke opbrengsten. Als vergoeding voor de tijdens de bankencrisis ontvangen steun betaalde KBC zowel een couponrente (297,8 miljoen euro) als een terugbetalingspremie (583,3 miljoen euro) aan de Vlaamse overheid. Het Rekenhof formuleerde bij de controle van de algemene rekening 2012 heel wat opmerkingen over de rubriek financiële vaste activa. De rechtzetting hiervan gebeurde via het uitzonderlijk resultaat, wat een positief impact heeft van netto 470,9 miljoen euro. Daarnaast activeerde de Vlaamse overheid in het verleden aangekochte emissierechten (9,5 miljoen euro) en een afgewerkt investeringsproject van het FFEU (99,0 miljoen euro), wat ook tot uiting komt in het uitzonderlijk resultaat.

- Bij vergelijking van de resultatenrekening 2012 met 2013 moet enige voorzichtigheid in acht worden genomen. De personeelskosten 2012 waren uitzonderlijk hoog als gevolg van de wijziging in aanrekeningsregels door de inwerkingtreding van het rekendecreet. De personeelskosten bevatten dertien maanden loon (december 2011 tot en met december 2012) en zowel het vakantiegeld betaald in 2012 over 2011, als het vakantiegeld dat pas in 2013 zou worden uitbetaald, maar werd verdiend in 2012. In 2013 keren de personeelskosten terug naar hun normaal niveau.
- De negatieve andere operationele kosten (-62,9 miljoen euro) betreffen de terugname van de voorzieningen voor vakantiegeld en uitgestelde bezoldigingen voor het onderwijzend personeel. Aangezien de wedden van onderwijs eigenlijk deel uitmaken van de inkomensoverdrachten, worden ook deze voorzieningen voor vakantiegeld en uitgestelde bezoldigingen beter als inkomensoverdrachten gepresenteerd.

2.3 Aansluiting bedrijfseconomische en budgettaire rapportering

De onderstaande tabel verklaart het verschil tussen het begrotingsresultaat (623,8 miljoen euro) en het bedrijfseconomisch resultaat (1.465,1 miljoen euro). Dat verschil vloeit enerzijds voort uit verrichtingen die in de bedrijfseconomische resultatenrekening in resultaat worden genomen, maar die geen impact op het begrotingsresultaat hebben, zoals de afschrijvingen, de correctieboekingen met betrekking tot de financiële vaste activa en de activering van de projecten gefinancierd met FFEU-middelen. Anderzijds zijn er ook verrichtingen die een impact hebben op het begrotingsresultaat, maar die in de bedrijfseconomische rapportering langs de balans worden verwerkt, zoals de opname en afbetaling van leningen en de investeringen in vaste activa.

	<i>(In duizenden euro)</i>	
	2013	2012
Bedrijfseconomisch resultaat	1.465.088	-437.868
Opname van leningen	0	865.000
Afbetaling van leningen	-1.052.609	-1.452.615
Terugbetaling door KBC	1.166.667	0
Investerings in immateriële en materiële vaste activa	-409.754	-465.729
Investerings in financiële vaste activa	-32.304	-69.258
Manuele creatie activa (correctie participaties, FFEU en AMORAS)	-598.287	-708.791
Inboeking lening AMORAS-project	0	76.047
Desinvesteringen	23.422	36.586
Afschrijvingen	76.963	74.481
Andere	-15.431	1.110
Begrotingsresultaat	623.755	-2.081.037

2.4 Schuld

Artikel 21 van het decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest, verplicht de Vlaamse overheid een jaarlijks rapport op te stellen voor het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering

over het gevoerde beleid inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer. Dit rapport werd tijdig op 12 mei 2014³ overgemaakt.

De onderstaande tabel toont de samenstelling van de uitstaande (niet-geconsolideerde) schuld van de Vlaamse overheid op 31 december in de periode 2009-2013 volgens de eindrekening van de Vlaamse overheid.

(In duizenden euro)

	2009	2010	2011	2012	2013
(Middel)lange termijn	5.000.000	5.173.638	5.596.058	5.079.699	4.023.309
• EMTN	5.000.000	5.170.000	5.370.000	4.670.000	3.620.000
• Bankleningen ⁴	0	3.638	226.058	294.699	288.309
• Private leningen ⁵	0	0	0	115.000	115.000
Investeringsfonds lokale besturen	739	0	0	0	0
Korte termijnschuld (BCP)	424.422	399.096	221.052	363.412	0
Directe uitstaande schuld	5.425.161	5.572.734	5.817.110	5.443.111	4.023.309
Directe kasschuld	681.745	1.035.963	831.170	1.050.821	434.803
Indirecte schuld	2.864	2.703	2.535	2.358	2.172
Totale schuld	6.109.770	6.611.400	6.650.815	6.496.290	4.460.284
Evolutie t.o.v. vorig jaar		+8,2%	+0,6%	-2,3%	-31,3%

Het Rekenhof heeft de volgende opmerkingen bij de schuld:

- De schuld is gedaald omdat de Vlaamse overheid de terugbetaling door KBC van 1.750 miljoen euro (1.166,7 miljoen euro verhoogd met een premie van 50%) heeft gebruikt om de EMTN-uitgiftes die in 2013 op eindvervaldag kwamen niet opnieuw extern te financieren.
- De lange-termijnschuld vermeld in het recente rapport Kas-, Schuld en Waarborgbeheer over 2013 verschilt van de lange-termijnschuld in de algemene rekening, doordat die ook de lening voor het project AMORAS opneemt (67,5 miljoen euro). Deze lening loopt tot 31 augustus 2026. Ook binnen de begroting worden de aflossingen van de AMORAS-lening niet ten laste genomen via de kredieten op Titel III. In plaats daarvan worden zij aangerekend op de werkingskredieten van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken.

³ Stuk 32 (2013-2014) nr. 1 van 12 mei 2014.

⁴ De bankleningen betreffen de leningen die de Vlaamse overheid heeft overgenomen van de Vismijn Oostende en de Gemeentelijke Holding en de lening voor het project AMORAS.

⁵ De private leningen zijn leningen toegekend door nv BAM (100 miljoen euro) en nv Finindus (15 miljoen euro).

ESR-geconsolideerde rekening

Hoofdstuk

3

Het departement Financiën en Begroting heeft het Rekenhof op 22 april 2014 de economische afsluiting 2013 toegezonden, met de ESR-geconsolideerde uitvoeringscijfers 2013 van de Vlaamse deelstaatoverheid (sectorcode S13.12). Met deze geconsolideerde cijfers berekent de Vlaamse overheid het vorderingensaldo 2013.

3.1 ESR-vorderingensaldo

De onderstaande tabel maakt de overgang van de algemene rekening naar de geconsolideerde rapportering.

(In duizenden euro)

	Algemene rekening	Ministeries	DAB's	Rechts- personen	Consolidatie
Ontvangsten	28.669.649	27.424.232	1.245.417	9.403.615	38.073.264
Interne verrichtingen (ESR 08)		0	0	-1.784.119	-1.784.119
Deelnemingen (ESR 8)		-1.753.614	0	-31.248	-1.784.861
Leningen (ESR 9)		0	0	-8.049	-8.049
Dotaties binnen consolidatiekring		-37.470	-972.959	-6.498.922	-7.509.351
Luchthavens Antwerpen en Oostende		0	-19.526	0	-19.526
Correctie gewestbelasting		96.087	0	0	96.087
Correctie emissierechten		0	-24.268	0	-24.268
Overige correcties		-12	0	0	0
ESR-gecorrigeerde ontvangsten		25.729.224	228.063	1.081.278	27.038.565
Uitgaven	28.045.894	26.777.063	1.268.831	9.403.615	37.449.509
Interne verrichtingen (ESR 03)		0	0	-1.826.339	-1.826.339
Deelnemingen (ESR 8)		-37.459	0	-14.881	-52.340
Leningen (ESR 9)		-1.052.610	0	-51.964	-1.104.573
Dotaties binnen consolidatiekring		-7.389.683	-123.319	-25.498	-7.538.500
Luchthavens Antwerpen en Oostende		0	-18.644	0	-18.644
Overige correcties		-2.105	-67	0	-2.172
ESR-gecorrigeerde uitgaven		18.295.206	1.126.802	7.484.932	26.906.940
Resultaat algemene rekening	623.755				
Bijdrage in vorderingensaldo		7.434.018	-898.739	-6.403.654	131.625
Participatiemaatschappij Vlaanderen					5.100
Vlaams Energiebedrijf					-900
Oninbare vorderingen Minafonds					54.554
Zorgfonds (S13.14)					-3.322
Geconsolideerd vorderingensaldo					187.057

De algemene rekening geeft een overzicht van de ontvangsten en uitgaven van de ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer. De ESR-consolidatie houdt ook rekening met de ontvangsten en uitgaven van de rechtspersonen en biedt een vollediger overzicht van de Vlaamse overheid. Dat overzicht is niet exhaustief aangezien de consolidatieperimeter wordt beperkt tot de entiteiten met sectorcode S13.12 (deelstaatoverheid).

Bij de berekening van het vorderingensaldo worden niet alle ontvangsten en uitgaven in aanmerking genomen. De interne stromen tussen de entiteiten van de consolidatiekring worden geëlimineerd, evenals de kapitaal- en schuldverrichtingen (ESR 8 en 9).

Het begrotingsjaar wordt afgesloten met een positief vorderingensaldo van 187,1 miljoen euro. Dat resultaat is 12,5 miljoen euro hoger dan het voorlopige vorderingensaldo van 174,6 miljoen euro, dat de Vlaamse minister van Begroting heeft voorgesteld op 30 januari 2014. De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting wijdde op dinsdag 11 februari 2014 een gedachtewisseling aan deze voorlopige uitvoeringsresultaten van de Vlaamse begroting 2013.

Niettegenstaande het voorlopig en definitief vorderingensaldo vrij dicht bij elkaar liggen, blijkt uit de analyse van de onderliggende ontvangsten en uitgaven dat bij het opstellen van de definitieve cijfers toch nog aanzienlijke wijzigingen zijn doorgevoerd.

(In duizenden euro)

	Ministeries	DAB's	Rechtspersonen	Consolidatie
ESR-ontvangsten				
Voorlopige cijfers	25.702.811	289.531	1.033.478	27.025.821
Definitieve cijfers	25.729.224	228.063	1.081.278	27.038.565
Verschil	26.413	-61.468	47.800	12.745
ESR-uitgaven				
Voorlopige cijfers	18.386.397	1.201.569	7.264.097	26.852.063
Definitieve cijfers	18.295.206	1.126.802	7.484.932	26.906.940
Verschil	-91.191	-74.768	220.836	54.878
Bijdrage in vorderingensaldo	+117.603	+13.294	-173.036	-42.133
Bijkomende correcties				54.553
Geconsolideerd vorderingensaldo				12.420

De belangrijkste wijzigingen worden hierna bondig toegelicht:

- De lijst van eenheden van de publieke sector deelt het Vlaams Parlement in bij de sector S.13.12 Vlaamse overheid. Vanaf de definitieve consolidatie 2013 wordt het Vlaams Parlement geïntegreerd binnen de toegepaste consolidatieperimeter. Dit heeft een impact op de ministeries, waar de dotatie aan het Vlaams Parlement (91,2 miljoen euro) als interne stroom wordt geëlimineerd, maar ook bij de rechtspersonen, waar de ESR-ontvangsten (2,1 miljoen euro) en -uitgaven (91,3 miljoen euro) worden toegevoegd.
- De voorlopige consolidatie is deels gebaseerd op ramingen van ontvangsten, die nog worden vervangen door reële uitvoeringscijfers in de definitieve consolidatie. Zo namen de vastgestelde rechten voor verkeersbelasting, belasting op inverkeerstelling (BIV) en eurovignet nog toe met ongeveer 17 miljoen euro en werd de ESR-aanrekeningscorrectie voor de successierechten met 7 miljoen euro bijgesteld.
- De vzw Egalisatiefonds voor de Responsabiliseringsbijdrage van de Vlaamse Gemeenschap reserveert naast de 7,1 miljoen euro die het heeft doorgestort aan de federale overheid nog 62 miljoen euro (die het op basis van de bijzondere wet van 5 mei 2003 ook is verschuldigd voor het jaar 2013).

- De uitgaven van het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU) stijgen nog met 32 miljoen euro ingevolge het laattijdig inboeken van de aankoopfacturen met betrekking tot de investeringsprojecten (vooral bij het departement mobiliteit en openbare werken).
- Het Hermesfonds verhoogt zijn ontvangsten met de terugvorderingen van opleidings- en ecologiesteun bij General Motors Belgium voor een totaal bedrag van 20,4 miljoen euro. Daarnaast gebeurt nog een rechtzetting van dubieuze vorderingen uit het verleden, wat resulteert in een stijging van de ontvangsten en uitgaven met 22 miljoen euro, respectievelijk 18 miljoen euro.
- Het Vlaams Fonds voor de Lastendelging neemt in zijn definitieve uitvoeringscijfers het dossier schoolgebouwen Antwerpen bijkomend ten laste voor 7,1 miljoen euro. Het betreft de terugbetaling van investeringen in spoedcapaciteit schoolgebouwen die de stad Antwerpen en een aantal schoolbesturen in 2012 en 2013, na akkoord van de minister van Onderwijs, hebben geprefinancierd.
- De waardeverminderingen op de vastgestelde rechten van het verleden bij DAB Minafonds blijken 13,2 miljoen euro lager dan geraamd in de voorlopige cijfers. Omdat deze waardeverminderingen in de definitieve cijfers worden gecompenseerd met de ontvangsten dalen zowel de ontvangsten als de uitgaven met 61,6 miljoen euro. Aangezien een groot deel van deze vorderingen dateert van voor 2012 (54,5 miljoen euro), heeft de Vlaamse overheid de budgettaire impact van deze waardeverminderingen grotendeels geneutraliseerd. Het Instituut van de Nationale Rekeningen (INR) gaat akkoord met deze werkwijze.
- Op advies van het INR wordt het budgettair aanrekenbaar deel van de ontvangsten van DAB Veiling Emissierechten (11,5 miljoen euro) opgenomen bij diverse belastingen in plaats van bij de verkopen van immateriële vaste activa.
- Hoewel het totaal van de uitgaven van DAB Vlaams Infrastructuurfonds gelijk blijft, verschuift binnen de uitvoeringsrekening 46,3 miljoen euro van investeringen naar algemene werkingskosten (5,9 miljoen euro), herstel en onderhoud van wegen (13,7 miljoen euro) en investeringsbijdragen aan overheidsbedrijven (26,7 miljoen euro).

Berekeningswijze INR

De berekeningswijze van het vorderingensaldo 2012 gepubliceerd door het Instituut van de Nationale Rekeningen (INR) verschilde enigszins van de berekeningswijze die de Vlaamse Gemeenschap toepaste en die het Rekenhof als referentiewaarde gebruikte bij zijn overgang van de algemene rekening naar de geconsolideerde rapportering. In het antwoord op de parlementaire vraag nr. 102 van 22 oktober 2013 werden de verschillen tussen beide berekeningswijzen verklaard.

Deze verschillen zijn opnieuw van toepassing op de berekening van het vorderingensaldo 2013:

- De door het INR toegepaste consolidatieperimeter is ruimer dan de consolidatieperimeter die de Vlaamse overheid zelf heeft gehanteerd (zie 3.2). Het INR maakte enerzijds een correctie voor de universiteiten en hogescholen, en anderzijds voor een aantal specifieke entiteiten met sectorcode S.13.12 (namelijk Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), Lak Invest, PMV Re Vinci en Lijninvest), die de Vlaamse overheid zelf nog niet binnen de consolidatieperimeter had opgenomen. In de consolidatie 2013 neemt de Vlaamse overheid PMV wel op binnen de consolidatieperimeter, maar de andere entiteiten blijven voorlopig nog buiten de consolidatieperimeter.

- Het INR beschouwde de responsabiliseringsbijdrage 2012 niet als een reële uitgave. Voor begrotingsjaar 2013 besliste het Overlegcomité van 2 juli 2013 dat de Gemeenschappen en Gewesten de responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen van hun ambtenaren niet zullen doorstorten aan de federale overheid, maar zullen reserveren binnen hun begroting. De Vlaamse overheid heeft 62 miljoen euro gereserveerd binnen de vzw Egalisatiefonds Responsabiliseringsbijdrage van de Vlaamse Gemeenschap – Pensioenfonds en ten onrechte ook budgettair aangerekend ten laste van het vorderingensaldo.
- De Vlaamse overheid integreert het Zorgfonds binnen de eigen consolidatieperimeter terwijl het INR het Zorgfonds onderbrengt bij de instellingen van sociale zekerheid (S.13.14). Het aandeel van het Zorgfonds in het vorderingensaldo bedraagt -3,3 miljoen euro.
- Vorig jaar maakte het INR een correctie voor het VRT Pensioenfonds. Die correctie zou nog worden geverifieerd. In 2013 bedraagt de impact van het VRT Pensioenfonds op het vorderingensaldo -38,9 miljoen euro.

Voorlopige cijfers

Een aantal rechtspersonen, die in de consolidatie zijn opgenomen, hebben vooralsnog geen definitieve jaarrekening 2013 bezorgd aan het Rekenhof. Het betreft: het Pensioenfonds voor de rust- en overlevingspensioenen van het statutair personeel van de nv publiek recht VRT en nv Participatiemaatschappij Vlaanderen.

3.2 Consolidatieperimeter

De consolidatiekring 2013 telt behalve de entiteiten die deel uitmaken van de algemene rekening (in casu de ministeries, de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid, de kabinetten en de diensten met afzonderlijk beheer⁶), nog 64 andere rechtspersonen, waaronder het Zorgfonds, een entiteit met sectorcode S13.14, die wordt meegeconsolideerd met de Vlaamse overheid.

Ten opzichte van de consolidatieperimeter toegepast bij de eerste begrotingsaanpassing 2013, is de consolidatieperimeter die de Vlaamse overheid hanteert in zijn geconsolideerde rapportering over de uitvoering van de begroting 2013 uitgebreid met één nieuwe entiteit (het Vlaams Parlement). De opname van het Vlaams Parlement in de consolidatie heeft een positief impact op het vorderingensaldo van 2,1 miljoen euro.

Het Rekenhof merkte tijdens zijn onderzoek van de begroting 2013 op dat de consolidatieperimeter nog niet alle entiteiten bevat die op basis van de lijst met de eenheden van de publieke sector (september 2013) deel uitmaken van de deelstaatoverheid Vlaamse overheid S13.12. Het gaat vooral om universiteiten en hogescholen.

Ter informatie bevat de onderstaande tabel een overzicht van de kerncijfers van de entiteiten waarvan het Rekenhof een jaarrekening heeft ontvangen en die niet zijn opgenomen in de consolidatie.

⁶ Met uitzondering van de DAB Luchthaven Oostende en de DAB Luchthaven Antwerpen. Deze entiteiten met sectorcode S11.001 worden wel opgenomen in de algemene rekeningen, maar niet in de ESR-consolidatie.

(In duizenden euro)

	Balans- totaal	Eigen vermogen	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo ⁷
Fonds Wetenschappelijk Onderzoek	342.826	78.766	229.553	226.069	3.484
Koninklijke Vlaamse Academie voor wetenschappen, letteren en schone kunsten (KVAB)	2.837	1.896	1.746	1.291	455
Vlaams Interuniversitair Instituut voor de Biotechnologie	156.227	88.270	80.043	79.318	725
Vlaams Instituut voor de Zee	8.071	6.216	8.713	7.744	969
Vlaams Infocentrum voor Land- en Tuinbouw	64	-30	501	519	-18
Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing	17.796	9.787	24.622	24.201	421
Lijninvest	29.644	26.387	1.373	891	482
Vlaamse Havens	15.385	15.344	150	7.512	-7.362
ESF-Agentschap	216.169	22.432	99.845	98.472	1.373
Vlaams Audiovisueel Fonds	32.371	302	20.617	20.763	-146

Bijlage 1 bevat een overzicht van alle entiteiten van de Vlaamse overheid, gebaseerd op de lijst van september 2013. Zij zijn opgedeeld in drie categorieën: de entiteiten binnen de consolidatie 2013 van de Vlaamse overheid, de entiteiten die behoren tot de consolidatieperimeter S.13.12, maar die nog niet zijn opgenomen in de consolidatie 2013, en de entiteiten buiten de consolidatieperimeter met een andere sectorcode dan S.13.12.

ESR 2010

Vanaf september 2014 zal de nieuwe Europese standaard ESR 2010 voor de opmaak van de nationale rekeningen de huidige standaard ESR 1995 vervangen. De nieuwe standaard herzielt onder meer de criteria voor afbakening van de consolidatieperimeter overheid. Het gebruik van kwalitatieve criteria om de indeling in markt- en niet-marktactiviteiten te bepalen komt bovenop het voorheen gehanteerde kwantitatieve criterium (dat zelf ook wordt aangepast). Deze strengere criteria zorgen ervoor dat meer institutionele eenheden bij de overheidssector zullen worden ingedeeld en in de consolidatie moeten worden opgenomen, wat een weerslag zal hebben op het vorderingensaldo en de schuldpositie van de Vlaamse overheid.

Op 17 april 2014 publiceerde de Nationale Bank van België een voorlopige geactualiseerde lijst met de eenheden van de publieke sector. De bijhorende technische nota zet uiteen dat *voorheen in de sector niet-financiële vennootschappen (S.11) en de sector financiële vennootschappen (S.12) opgenomen overheidseenheden, volgens de regels van de verdeling marktsector/non-profitsector, werden heringedeeld bij de overheidssector*. Voor de Vlaamse overheid betekent het vooral dat de investeringsmaatschappijen Participatiemaatschappij Vlaanderen en Limburgse Reconvertiemaatschappij samen met hun dochterondernemingen binnen de overheid worden gebracht. Bijlage 1 geeft aan welke entiteiten bijkomend in de consolidatie moeten worden opgenomen. Eurostat vraagt dat de cijfers retroactief worden bijgesteld. Dit betekent dat ook de consolidatie 2013 zal moeten worden herwerkt.

⁷ Het saldo betreft het verschil tussen de budgettaire ontvangsten en uitgaven, niet gecorrigeerd voor de impact van ESR8- en ESR9-verrichtingen.

De lijst van april 2014 geeft een voorlopige stand van zaken. Andere entiteiten, zoals de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en enkele projecten van publiek-private samenwerking worden heel waarschijnlijk nog aan de lijst toegevoegd.

3.3 Entiteiten buiten de consolidatieperimeter

Op grond van de ESR-classificatie horen niet alle entiteiten bij de Vlaamse deelstaatoverheid S13.12. Een aantal entiteiten wordt ingedeeld bij andere sectoren, zoals S11.001 (niet-financiële vennootschappen in handen van de overheid) en S12.301 (financiële intermediairs in handen van de overheid). Nochtans spelen ook deze entiteiten een belangrijke rol bij de uitvoering van het overheidsbeleid. Het rekendecreet verplicht een aantal van deze entiteiten om een begroting en een jaarrekening op te stellen. Ter informatie bevat de onderstaande tabel een overzicht van de kerncijfers van de entiteiten waarvan het Rekenhof al een jaarrekening heeft ontvangen.

	Balans- totaal	Eigen vermogen	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo ⁸
DAB Luchthaven Oostende	Nvt	Nvt	12.203	11.788	415
DAB Luchthaven Antwerpen	Nvt	Nvt	7.323	6.857	466
VMSW	8.112.835	2.555.973	1.604.552	1.914.314	-309.762
VMW – De Watergroep	2.050.869	830.733	578.229	626.737	-48.508
OPZ Geel	64.890	36.621	66.577	71.709	-5.132
OPZ Rekem	42.694	22.081	45.388	43.015	2.373
Eigen vermogen OC-ANB	21.291	19.401	6.077	5.531	546
Eigen vermogen INBO	7.072	6.330	2.809	3.257	-448
Eigen vermogen Flanders Hydraulics	4.671	4.466	2.373	1.309	1.064

Dit overzicht is niet volledig. Heel wat entiteiten die tot deze categorie behoren (zoals UZ Gent, VPM, VMH, enzovoort), hebben hun jaarrekening 2013 nog niet aan het Rekenhof bezorgd.

3.4 Geconsolideerde brutoschuld

Hierna volgt een overzicht van de geconsolideerde schuld van de Vlaamse overheid, die ook rekening houdt met de financiële schuldpositie van de instellingen van de Vlaamse overheid. De consolidatieperimeter is hier ruimer dan bij de berekening van het vorderingensaldo: er wordt uitgegaan van de entiteiten opgenomen in de lijst *De eenheden van de publieke sector* van de Nationale Bank van België met code S.13.12 (Deelstaatoverheid – Deel Vlaamse Gemeenschap). De cijfers zijn gebaseerd op tabel 18 van het rapport *Kas-, Schuld- en Waarborgbeheer 2013*⁹.

⁸ Het saldo betreft het verschil tussen de budgettaire ontvangsten en uitgaven, niet gecorrigeerd voor de impact van ESR8- en ESR9-verrichtingen.

⁹ De schuld van het project AMORAS wordt hier wel bij de directe schuld gevoegd, zoals in de algemene rekening 2013 van de Vlaamse Gemeenschap.

(In duizenden euro)

	2010	2011	2012	2013
Directe uitstaande schuld	5.572.734	5.817.110	5.443.111	4.023.309
Directe kasschuld	1.035.963	831.170	1.050.821	434.803
Eigenlijke indirecte schuld	2.703	2.535	2.358	2.172
Totale schuld Rechtspersoon Vlaamse Overheid	6.611.400	6.650.815	6.496.290	4.460.284
BAM	193.170	193.170	193.170	185.121
VMM De LIJN	548.755	507.992	387.117	290.773
VIB	8.617	8.136	7.110	13.674
Diestsepoort	63.776	60.500	58.750	56.750
LRM	75.000	50.000	50.000	70.000
Diverse instellingen(Kind en Gezin, Bloso, De Scheepvaart, VLIZ)	11.638	9.400	8.973	8.341
Totale schuld Vlaamse Rechtspersonen	900.956	829.198	705.120	624.659
LAK Invest	0	13.132	56.300	35.500
Wandelaar Invest	0	36.641	96.233	90.172
UP 36 Invest	0	0	0	18.173
Diverse instellingen (PMV Re Vinci, Nautinvest, Schoolinvest, Novovil, Novagora)	21.104	10.083	13.209	18.017
Totale schuld PMV Dochters	21.104	59.856	165.742	161.862
Universiteiten	342.314	328.193	338.064	351.000
Nationaal Waarborgfonds	213.918	187.907	163.878	131.767
DIGO	197.917	222.673	247.440	264.610
Gesubsidieerd Vrij onderwijs	411.835	410.580	411.318	396.377
Totaal financiële schuld	8.287.609	8.278.642	8.116.534	5.994.182
Interrelaties	76.000	52.738	186.395	210.868
Geconsolideerde brutoschuld	8.211.609	8.224.904	7.930.139	5.783.314

Het Rekenhof heeft de volgende opmerkingen bij de tabel:

- Voor de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) wordt voor 2013 een schuld van 185,1 miljoen euro vermeld. Dit bedrag houdt geen rekening met de achtergestelde lening van 176,5 miljoen euro die het Vlaams Gewest aan de BAM heeft gegeven. Deze achtergestelde lening is wel opgenomen in de jaarrekening 2013 van de BAM.
- Het verslag Kas-, Schuld- en Waarborgbeheer vermeldt voor het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) een financiële schuld van 13,7 miljoen euro. In de jaarrekening 2013 is slechts een bedrag van 7,1 miljoen euro vermeld.
- De schuld van de Vlaamse sociale huisvestingsmaatschappijen wordt niet in deze tabel opgenomen, aangezien zij op dit ogenblik nog buiten de consolidatieperimeter vallen. De Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) had op 31 december 2013 een langetermijnschuld van 5.133,7 miljoen euro, terwijl de langetermijnschuld van het Vlaams Woningfonds op 31 december 2012¹⁰ 2.447,7 miljoen euro bedroeg.

¹⁰ De jaarrekening 2013 is nog niet beschikbaar.

Reactie van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting

Hoofdstuk

4

Op 26 juni 2014 heeft de Vlaamse minister van Financiën en Begroting bij een aantal van de opmerkingen van het Rekenhof verduidelijking verstrekt en maatregelen aangekondigd:

- Zo lichtte de minister toe hoe de 2,1 miljoen euro teveel aangerekende te ontvangen facturen in de algemene rekening werd geneutraliseerd. Het Rekenhof wijst er echter op dat de extracomptabel correctiewijze de budgettaire uitgaven van het jaar ten onrechte heeft verhoogd en dus niet neutraal was.
- De minister ging ook in op de aansluiting van de overdracht 2013 met de cijfers van 2012. Het Rekenhof pleit er hierbij voor de kredietoverdrachten in de algemene rekening transparanter te maken.
- De minister beloofde te zullen onderzoeken hoe bij de volgende algemene rekening meer duiding kan worden gegeven bij de uitvoeringsrekening.
- De minister wijt de gebreken in de afschrijving van de materiële vaste activa aan het uitblijven van een invulling door de commissie voor openbare comptabiliteit van de in 2008 herziene afschrijvingsregels.
- Voor de registratie van de schuld van de DAB Loodswezen t.o.v. het departement MOW zal een decretale machtiging worden gevraagd.
- De minister beloofde dat het departement Financiën en Begroting het project Amoras volgend jaar zal opnemen in de geconsolideerde schuld. Het volgende rapport Kas-, Schuld- en Waarborgbeheer zal ook de schuld van Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) optrekken met de achtergestelde lening. Dat rapport zal ook het bedrag van de financiële schuld van het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) corrigeren.

De minister ging echter op een aantal opmerkingen van het Rekenhof niet in, onder meer:

- de aanrekeningen op verkeerde begrotingsjaren,
- de financiële rapportering van de diensten met afzonderlijk beheer,
- de gebrekkige informatie in de inventaris van de vaste activa,
- de oninbaarheid van de vordering op de VMSW,
- het niet opnemen van de vorderingen van het Vlaams Fiscaal Platform in de toelichting,
- de negatieve andere operationele kosten die horen bij de inkomensoverdrachten,
- de onvolledigheid van de consolidatieperimeter.

Bijlagen

BIJLAGE 1

Eenheden van de publieke sector

Kolom *rekendecreet* verwijst naar de basis voor de controle door het Rekenhof in het rekendecreet

Kolom *sectorcode*:

S.1312 = deelstaatoverheid

S.1314 = socialezekerheidsinstelling

S.11001 = bedrijven in handen van de overheid

S.12301 = financiële instellingen in handen van de overheid

S.12501 = pensioenfondsen in handen van de overheid

	Geconsolideerde rekening 2013	rekendecreet	sectorcodes
HOGERE ENTITEITEN			
ministerie	Vlaams Parlement	protocol	S.1312
ministerie	Kabinet minister-president en Vlaams minister van economie, buitenlandse beleid, landbouw en plattelandsbeleid	4, § 1, 1°	
ministerie	Kabinet Vlaams minister van energie, wonen, steden en sociale economie	4, § 1, 1°	
ministerie	Kabinet vice-ministerpresident en Vlaams minister van bestuurszaken, binnenlands bestuur, inburgering, toerisme en Vlaamse rand	4, § 1, 1°	
ministerie	Kabinet Vlaams minister van financiën, begroting, werk, ruimtelijke ordening en sport	4, § 1, 1°	
ministerie	Kabinet Vlaams minister van mobiliteit en openbare werken	4, § 1, 1°	
ministerie	Kabinet Vlaams minister van leefmilieu, natuur en cultuur	4, § 1, 1°	
ministerie	Kabinet Vlaams minister van welzijn, volksgezondheid en gezin	4, § 1, 1°	
ministerie	Kabinet Vlaams minister van onderwijs, jeugd, gelijke kansen en Brussel	4, § 1, 1°	
ministerie	Kabinet vice-ministerpresident en Vlaams minister van innovatie, overheidsinvesteringen, media en armoedebestrijding	4, § 1, 1°	
ministerie	Vlaamse Regering	4, § 1, 1°	
BELEIDSDOMEIN DIENSTEN VOOR ALGEMEEN REGERINGSBELEID			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA interne audit Vlaamse administratie	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA studiedienst van de Vlaamse Regering	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Interne Audit van de Vlaamse Administratie	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	EVA Agentschap voor geografische informatie Vlaanderen	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Sociaal-economische raad van Vlaanderen	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Vlaams Brusselfonds	4, § 1, 2°	S.1312
BELEIDSDOMEIN BESTUURSZAKEN			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap facilitair management	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap overheidspersoneel	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap voor binnenlands bestuur	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap E-government en ICT-beheer	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Schoonmaak	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Digitale drukkerij	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Catering	4, § 1, 1°	S.1312

	Geconsolideerde rekening 2013	rekendecreet	sectorcodes
DAB	Informatie Vlaanderen (voorheen: ICT)	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Overheidspersoneel	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	Vlaamse Adviesraad Bestuurszaken	4, § 1, 2°	S.1312
BELEIDSDOMEIN FINANCIEN EN BEGROTING			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA Vlaamse belastingdienst	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA centrale accounting	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Veiling emissierechten	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	IVA Vlaams Toekomstfonds	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Vlaams Fonds voor Lastendelging	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige investeringsuitgaven	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	VZW Egalisatiefonds voor de Responsabiliseringsbijdrage van de Vlaamse Gemeenschap (Vlaams pensioenfonds)	4, § 2	S.1312
rechtspersonen	NV Gigarant (**)	4, § 2	S.1312
rechtspersonen	NV Diestsepoort (**)	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN INTERNATIONAAL VLAANDEREN			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA Vlaams agentschap voor internationale samenwerking	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Waarborgfonds Microfinanciering	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	IVA Toerisme Vlaanderen	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	EVA Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Strategische Adviesraad Internationaal Vlaanderen	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	VZW Vlaams-Europees Verbindingsagentschap	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN ECONOMIE, WETENSCHAP EN INNOVATIE			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap ondernemen (voorheen economie)	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	EVA Participatiemaatschappij Vlaanderen	4, § 2	S.1312
rechtspersonen	Vlaamse raad voor Wetenschap en Innovatie	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	EVA Herculesstichting	4, § 2	S.1312
rechtspersonen	Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Fonds Flankerend Economisch Beleid	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	NV Vlaams Instituut voor technologisch onderzoek	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	NV Waarborgbeheer	4, § 2	S.1312
rechtspersonen	NV Vlaams Energiebedrijf	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN ONDERWIJS EN VORMING			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA Agentschap voor onderwijsdiensten	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA Agentschap hoger onderwijs, volwassenenonderwijs en studietoelagen	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA Agentschap voor onderwijscommunicatie	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA Agentschap voor kwaliteitszorg in onderwijs en vorming	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Fonds Inschrijvingsgelden Centra Volwassenenonderwijs	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	IVA Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Vlaamse Onderwijsraad	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Het Gemeenschapsonderwijs	4, § 2	S.1312

Geconsolideerde rekening 2013		rekendecreet	sectorcodes
BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA zorg en gezondheid	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA jongerenwelzijn	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA inspectie welzijn en volksgezondheid	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Centrum voor Informatie, Communicatie, Opleiding en Vorming in de welzijnssector	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	IVA Kind en Gezin	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	IVA Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	IVA Fonds Jongerenwelzijn	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	IVA Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	IVA Vlaams Zorgfonds	4, § 1, 2°	S.1314
BELEIDSDOMEIN CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA kunsten en erfgoed	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA sociaal-cultureel werk voor jeugd en volwassenen	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA KMSKA (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen)	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Kasteel van Gaasbeek	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Landscommanderij Alden Biesen	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Uitleendienst kampeermateriaal voor de jeugd	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	IVA Agentschap ter Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en Openluchtrecreatie	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	EVA Vlaamse Regulator voor de Media	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Strategische Adviesraad Cultuur, Jeugd, Sport en Media	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Koninklijke academie voor Nederlandse taal- en letterkunde	4, § 2	S.1312
rechtspersonen	Fonds Culturele Infrastructuur	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Topstukkenfonds	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Vlaamse Radio en Televisie	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Pensioenfonds voor de rust- en overlevingspensioenen van het statutair personeel van de NV publiek recht VRT	4, § 2	S.1312
rechtspersonen	Vlaams Fonds voor de Letteren	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	VZW deSingel	4, § 2	S.1312
rechtspersonen	VZW MHKA	4, § 2	S.1312
rechtspersonen	VZW Vlaamse Opera	4, § 2	S.1312
rechtspersonen	VZW Koninklijk Ballet van Vlaanderen	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN WERK EN SOCIALE ECONOMIE			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA Vlaams subsidieagentschap voor werk en sociale economie	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	EVA Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	EVA Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Strategische Adviesraad Werk en Sociale Economie	4, § 1, 2°	S.1312
BELEIDSDOMEIN LANDBOUW EN VISSERIJ			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA instituut landbouw- en visserijonderzoek	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap voor landbouw en visserij	4, § 1, 1°	S.1312

	Geconsolideerde rekening 2013	rekendecreet	sectorcodes
rechtspersonen	Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Eigen Vermogen Instituut Landbouw- en Visserijonderzoek	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Vlaams Landbouwinvesteringsfonds	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Financieringsinstrument voor investeringen in de Vlaamse Visserij en Aquicultuursector	4, § 1, 2°	S.1312
BELEIDSDOMEIN LEEFMILIEU NATUUR EN ENERGIE			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA Vlaams energieagentschap	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap natuur en bos	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA instituut natuur-en bosonderzoek	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	IVA Vlaamse Milieumaatschappij	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	IVA Openbare Afvalstoffenmaatschappij	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	EVA Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	EVA Vlaamse Landmaatschappij	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Mina raad – Milieu en Natuurraad Vlaanderen	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Grondfonds	4, § 1, 2°	S.1312
BELEIDSDOMEIN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap wegen en verkeer	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap maritieme dienstverlening en kust	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Vlaams Infrastructuurfonds	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Loodswezen	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Vloot	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	EVA Waterwegen en Zeekanaal	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	EVA De Scheepvaart	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	EVA Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Pendelfonds	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	NV Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN RUIMTELIJKE ORDENING, WOONBELEID EN ONROEREND ERFGOED			
ministerie	departement	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap ro Vlaanderen	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap wonen Vlaanderen	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA Vlaams instituut voor het onroerend erfgoed	4, § 1, 1°	S.1312
ministerie	IVA agentschap inspectie rwo	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Urgentieplan voor de Sociale Huisvesting	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Grondfonds	4, § 1, 1°	S.1312
DAB	Herstelfonds	4, § 1, 1°	S.1312
rechtspersonen	Vlaamse Woonraad	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid in Vlaams-Brabant	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Rubiconfonds	4, § 1, 2°	S.1312
rechtspersonen	Garantiefonds Huisvesting	4, § 1, 2°	S.1312

Entiteiten met sectorcode S13.12, maar nog niet in de consolidatie 2013	rekendecreet	sectorcode
BELEIDSDOMEIN DIENSTEN VOOR ALGEMEEN REGERINGSBELEID		
EVA de Rand v.z.w.	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN ECONOMIE, WETENSCHAP EN INNOVATIE		
VZW Vlaams Instituut voor de Zee	4, § 2	S.1312
Koninklijke Vlaamse academie van België voor wetenschappen, letteren en schone kunsten	4, § 2	S.1312
VZW Vlaams Interuniversitair Instituut voor de Biotechnologie	4, § 2	S.1312
Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen	4, § 2	S.1312
NV PMV re Vinci	4, § 2	S.1312
NV LAK Invest	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN ONDERWIJS EN VORMING		
Vlaamse Interuniversitaire Raad	4, § 2	S.1312
Vlaamse Hogescholenraad	4, § 2	S.1312
Koninklijk Muziekconservatorium te Gent	4, § 2	S.1312
Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium van Antwerpen	4, § 2	S.1312
Koninklijk Muziekconservatorium te Brussel	4, § 2	S.1312
VZW EPON	4, § 2	S.1312
Universiteit Gent	4, § 2	S.1312
Universiteit Antwerpen	4, § 2	S.1312
UHasselt	4, § 2	S.1312
Vrije universiteit Brussel	4, § 2	S.1312
Katholieke universiteit te Leuven	4, § 2	S.1312
Katholieke universiteit te Brussel	4, § 2	S.1312
Universitaire Faculteit van Protestantse Godgeleerdheid te Brussel	4, § 2	S.1312
Evangelische theologische faculteit	4, § 2	S.1312
Instituut voor Tropische Geneeskunde	4, § 2	S.1312
VZW Associatie K.U.Leuven	4, § 2	S.1312
VZW Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen	4, § 2	S.1312
VZW Associatie Universiteit Gent	4, § 2	S.1312
VZW Associatie Universiteit – Hogescholen Limburg	4, § 2	S.1312
VZW Universitaire Associatie Brussel	4, § 2	S.1312
Instellingen van autonoom onderwijs (netoverschrijdende samenwerkingsverbanden of fusies)	4, § 2	S.1312
VZW's "Sociale Voorzieningen" van instellingen van autonoom onderwijs	4, § 2	S.1312
HUB-EHSAL (voorheen: Economische Hogeschool Sint-Aloysius)	4, § 2	S.1312
Hogeschool Sint-Lukas Brussel (LUCA)	4, § 2	S.1312
Hogeschool voor Wetenschap & Kunst	4, § 2	S.1312
Erasmushogeschool Brussel	4, § 2	S.1312
Artesis Hogeschool Antwerpen	4, § 2	S.1312
Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen	4, § 2	S.1312
Karel de Grote-Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen	4, § 2	S.1312
Lessius Hogeschool (Antwerpen)	4, § 2	S.1312
Hogere Zeevaartschool	4, § 2	S.1312
Katholieke Hogeschool Kempen (KHKempen)	4, § 2	S.1312
Katholieke Hogeschool Mechelen (Lessius Mechelen)	4, § 2	S.1312
Groep T – Internationale Hogeschool Leuven	4, § 2	S.1312
Katholieke Hogeschool Leuven (KHLeuven)	4, § 2	S.1312

Entiteiten met sectorcode S13.12, maar nog niet in de consolidatie 2013	rekendecreet	sectorcode
Provinciale Hogeschool Limburg (PHLimburg)	4, § 2	S.1312
XIOS Hogeschool Limburg	4, § 2	S.1312
Katholieke Hogeschool Limburg (KHLimburg)	4, § 2	S.1312
Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende (KHBO)	4, § 2	S.1312
Hogeschool West-Vlaanderen (HOWEST)	4, § 2	S.1312
Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen (KATHO)	4, § 2	S.1312
Hogeschool Gent (HOGENT)	4, § 2	S.1312
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven	4, § 2	S.1312
Arteveldehogeschool	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN		
Koninklijke academie voor geneeskunde van België	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA		
VZW Vlaams Audiovisueel Fonds	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN WERK EN SOCIALE ECONOMIE		
EVA ESF – Agentschap Vlaanderen	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN LANDBOUW EN VISSERIJ		
EVA Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing	4, § 2	S.1312
VZW Vlaams Infocentrum voor Land- en Tuinbouw	4, § 2	S.1312
BELEIDSDOMEIN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN		
NV Vlaamse Havens	4, § 2	S.1312
NV Lijninvest	4, § 2	S.1312

Entiteiten buiten de sector S13.12	rekendecreet	sectorcode
HOGERE ENTITEITEN		
VZW Pensioenfonds van het Vlaams Parlement	–	S.12501
BELEIDSDOMEIN BESTUURSAZAKEN		
EVA Vlaams agentschap voor recrutering en selectie (Jobpunt Vlaanderen)	63, § 1	S.11001
BELEIDSDOMEIN ECONOMIE, WETENSCHAP EN INNOVATIE		
EVA Limburgse Reconvertiemaatschappij (*)	63, § 1	S.11001
EVA Vlaamse Participatiemaatschappij (*)	63, § 1	S.11001
Via Invest (*)	–	S.11001
Nautinvest (*)	–	S.11001
Wandelaar Invest (*)	–	
NV Schoolinvest (*)	–	S.11001
NV Vlaams Innovatiefonds (VINNOF) (*)	–	S.12301
UP 36 (*)		
Arkimedes Management (*)		
Arkimedesfonds II (*)		
Novovil (*)		
Novagora (*)		
PMV-Tina (*)		
Textiel Vlaanderen (*)		
NV Vlaamse Milieuholding (*)	protocol	S.11001
NV Limburgse investeringsmaatschappij	–	S.11001
NV Mijnschade en Bemaling Limburgs Mijngedied	–	S.11001
Mijnen (*)		

Entiteiten buiten de sector S13.12	rekendecreet	sectorcode
Algemene Diensten Vennootschap (*)		
LRM Beheer (*)		
KMOFIN (*)		
KMOFIN II (*)		
Gimvindus (*)	protocol	
UP36 Invest (*)		
Vlaamse Erfgoedkluis (*)		
Eiland Zwijnaarde (*)		
NV Bedrijvencentrum Waasland	–	S.11001
NV Biotech Fonds Vlaanderen (*)	–	S.11001
NV Technopolis	–	S.11001
NV VETC	–	S.11001
Trividend cvba	–	S.11001
NV Finlab	–	S.11001
BELEIDSDOMEIN ONDERWIJS EN VORMING		
Universitair Ziekenhuis Gent	4, § 1, 2°	S.11001
BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN		
EVA Psychiatrisch Zorgcentrum Geel	4, § 1, 2°	S.11001
EVA Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem	4, § 1, 2°	S.11001
Vlaamse Zorgkas v.z.w.	–	S.1314
BELEIDSDOMEIN CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA		
Pensioenfonds contractuelen VRT-E-VRT	–	S.12501
VZW Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme	–	S.11001
VZW Modenatie	–	S.11001
BELEIDSDOMEIN WERK EN SOCIALE ECONOMIE		
T-INTERIM N.V.	–	S.11001
BELEIDSDOMEIN LEEFMILIEU NATUUR EN ENERGIE		
Eigen Vermogen Ondersteunend Centrum van het Agentschap Natuur en Bos	4, § 1, 2°	S.11001
Eigen Vermogen Instituut Natuur- en Bosonderzoek	4, § 1, 2°	S.11001
De Watergroep (voorheen: Vlaamse maatschappij voor watervoorziening)	4, § 1, 2°	S.11001
NV Aquafin	–	S.11001
BELEIDSDOMEIN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN		
Eigen Vermogen Flanders Hydronautics	4, § 1, 2°	S.11001
Pensioenfonds De Lijn v.z.w.	–	S.12501
Luchthaven Oostende	4, § 1, 1°	S.11001
Luchthaven Antwerpen (Deurne)	4, § 1, 1°	S.11001
NV Tunnel Liefkenshoek	–	S.11001
BELEIDSDOMEIN RUIMTELIJKE ORDENING, WOONBELEID EN ONROEREND ERFGOED		
EVA Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen	4, § 1, 2°	S.12301
NV Domus Flandria	–	S.12301

De entiteiten aangeduid met een (*) worden in de meest recente lijst met eenheden van de publieke sector, die is gepubliceerd op 17 april 2014, toegewezen aan de sector S.13.12.

In begrotingsjaar 2013 worden nv Gigarant en nv Diestsepoort, die in de lijst zijn aangeduid met een (**), opgenomen bij het beleidsdomein financiën en begroting, ook al sluiten zij inhoudelijk nauwer aan bij het beleidsdomein economie, wetenschappen en innovatie.

BIJLAGE 2

Voorlegging van de rekeningen van DAB's en rechtspersonen

De onderstaande tabel overziet de timing voor de rekeningaflegging waarin het rekendecreet van 8 juli 2011 voorziet.

Jaar x+1	Actie
31 maart	Vlaamse Regering en Vlaamse rechtspersonen bezorgen algemene rekening en jaarrekeningen aan Rekenhof
15 april	Vlaamse Regering bezorgt geconsolideerde jaarrekening aan Rekenhof
21 april	Vlaamse Regering bezorgt certificatie door bedrijfsrevisoren van jaarrekeningen aan Rekenhof
31 mei	Rekenhof bezorgt opmerkingen aan Vlaamse Regering en Vlaamse rechtspersonen
21 juni	Vlaamse Regering antwoordt aan Rekenhof
30 juni	Rekenhof bezorgt opmerkingen en antwoord aan Vlaams Parlement
15 september	Vlaamse Regering dient ontwerpdecreet over algemene rekening (met consolidatie) in
31 oktober	Vlaams Parlement sluit algemene rekening decretaal af
Niet bepaald	Rekenhof publiceert de rekeningen in zijn boek

Het Departement Financiën en Begroting heeft het Rekenhof tegen 31 maart 2014 een elektronische en papieren uitvoeringsrekening van de diensten met afzonderlijk beheer en de elektronische jaarrekeningen van de meeste agentschappen bezorgd, met uitzondering van de jaarrekeningen van de privaatrechtelijke EVA's. De onderstaande tabel biedt een overzicht van deze voorlegging. Voor 2013 houdt de tabel nog geen rekening met de Vlaamse universiteiten, hogescholen (met inbegrip van de wetenschappelijke inrichtingen) en associaties, die weliswaar ook tot de geconsolideerde Vlaamse overheid behoren, maar nog niet zijn begrepen in de ESR-geconsolideerde rapportering van de Vlaamse overheid.

Voor de goedkeuring van de rekeningen door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting heeft het departement met het Rekenhof afspraken gemaakt, die evenwel bij de afsluiting van dit rapport nog niet volledig waren uitgevoerd. Het Rekenhof beschikte zodoende nog niet over alle officiële goedkeuringen door alle bevoegde overheden (raden van de bestuur, de Vlaamse minister van Financiën en Begroting of de toezichthoudende ministers). Het rekendecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de certificatie door de bedrijfsrevisoren van de jaarrekeningen aan het Rekenhof dient te bezorgen tegen 21 april. Tot eind juni 2014 ontbrak echter nog een vijfde van deze verklaringen (11 ontbrekend op 62).

Rechtspersonen en DAB's	Jaarrekening goedgekeurd op ¹¹	Ontvangen door Rekenhof op	Verklaring bedrijfsrevisor
01 DAR			
Vlaams Brusselfonds	24-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
AGIV	25-03-2014	01-04-2014	Oordeel zonder voorbehoud
VZW De Rand	24-03-2014	31-03-2014	Verklaring zonder voorbehoud, met voorbehoud wat betreft ESR-rapportering
SERV	19-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
DAB IAVA	12-02-2014	03-04-2014	
02 BZ			
VLABEST	18-03-2014	01-04-2014	Niet van toepassing
DAB Catering	Niet gedateerd	27-03-2014	
DAB Schoonmaak	28-02-2014	17-03-2014	
DAB Digitale Drukkerij	11-03-2014	25-03-2014	
DAB Overheidspersoneel	19-03-2014	01-04-2014	
DAB Informatie Vlaanderen	14-03-2014	25-03-2014	
03 FB			
FFEU	25-03-2014 ¹²	31-03-2014	Niet van toepassing
VFLD	Niet gedateerd	31-03-2014	Niet van toepassing
Toekomstfonds	25-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
Egalisatiefonds (Vlaams Pensioenfonds)	Niet gedateerd	31-03-2014	Verklaring zonder voorbehoud
NV Gigarant	Niet gedateerd	31-03-2014	Nog geen verklaring bekend
NV Diestsepoort	Niet gedateerd	31-03-2014	Nog geen verklaring bekend
DAB Veiling emissierechten	31-03-2014	04-04-2014	
04 IV			
VAIO – FIT	31-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
Toerisme Vlaanderen	22-04-2014	28-04-2014	Nog geen verklaring bekend
SARiV	28-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
Vlaams-Europees Verbindingsagent- schap vzw	24-03-2014	01-04-2014	Oordeel zonder voorbehoud
DAB Waarborgfonds Microfinanciering	28-02-2014	05-03-2014	
05 EWI			
Hermesfonds	20-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
IWT	20-03-2014	31-03-2014	Oordeel met voorbehoud en gedeeltelijke onthouding
Herculesstichting	19-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
VRWI	27-03-2014	01-04-2014	Niet van toepassing
VITO	27-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud met toelichtingen
VIB	28-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
FWO		02-07-2014	
KVAB	27-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
Waarborgbeheer	28-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
VLIZ	22-04-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
PMV		Niet ontvangen	

¹¹ Voor de DAB's vermeldt de tabel in deze kolom de datum van de rekeningen.

¹² Het Rekenhof ontving op 8 april 2014 nog een niet gedateerde aanpassing van de jaarrekening van het FFEU.

Rechtspersonen en DAB's	Jaarrekening goedgekeurd op	Ontvangen door Rekenhof op	Verklaring bedrijfsrevisor
o6 OV			
Agentschap voor Infrastructuurwerken	12-03-2014	31-03-2014	Oordeel met voorbehoud met uitzondering in het onderwijs van de vergelijkende cijfers m.b.t. de resultatenrekening die het voorwerp uitmaken van een onthoudende verklaring
Vlaamse Interuniversitaire Raad	Nog niet goedgekeurd (komt voor op AV van 28-05-2014)	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud met toelichtende paragraaf
Vlaamse Hogescholenraad		Niet ontvangen	
Vlaamse Onderwijsraad	08-05-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
Universitair Ziekenhuis Gent		Niet ontvangen	
Het Gemeenschapsonderwijs	04-04-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
VZW Epon		Niet ontvangen	
Koninklijk Muziekconservatorium Gent		Niet ontvangen	
Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium van Antwerpen		Niet ontvangen	
Koninklijk Muziekconservatorium Brussel		Niet ontvangen	
Universiteit Gent	04-04-2014	Ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud met toelichtende paragraaf
Universiteit Antwerpen		Niet ontvangen	
UHasselt		Niet ontvangen	
Vrije Universiteit Brussel	01-04-2014	Ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
Katholieke Universiteit Leuven	25-03-2014	Ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
Katholieke Universiteit Brussel	20-03-2014	Ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
Universitaire Faculteit van Protestantse Godgeleerdheid Brussel		Niet ontvangen	
Evangelische theologische faculteit		Niet ontvangen	
Instituut voor Tropische Geneeskunde		Niet ontvangen	
VZW Associatie KU Leuven	21-03-2014	Ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
VZW Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen	25-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
VZW Associatie Universiteit Gent	14-05-2014	Niet ontvangen	Nog geen verklaring bekend
VZW Associatie Universiteit – Hogescholen Limburg	11-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
VZW Universitaire Associatie Brussel	12-05-2014	Niet ontvangen	Nog geen verklaring bekend
Instellingen van autonoom onderwijs		Niet ontvangen	
HUB-EHSAL (nu HUB-KAHO)	20-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
Hogeschool Sint-Lukas Brussel (nu LUCA School of Arts)		Niet ontvangen	
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst (nu LUCA School of Arts)		Niet ontvangen	
Erasmushogeschool Brussel	31-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
Artesis Hogeschool Antwerpen (tot 30-09-2013)	26-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen (tot 30-09-2013)	26-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud

Rechtspersonen en DAB's	Jaarrekening goedgekeurd op	Ontvangen door Rekenhof op	Verklaring bedrijfsrevisor
Artesis-Plantijn Antwerpen (fusie vanaf 1-10-2013)	26-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
Karel de Grote-Hogeschool Antwerpen	19-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
Thomas More Antwerpen (voorheen Lessius Hogeschool)	27-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel met voorbehoud
Hogere Zeevaartschool	24-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
Thomas More Kempen (voorheen Katholieke Hogeschool Kempen)	27-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel met voorbehoud
Thomas More Mechelen (voorheen Katholieke Hogeschool Mechelen)	27-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel met voorbehoud
Groep T – Internationale Hogeschool Leuven	27-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
Katholieke Hogeschool Leuven	31-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
PXL-Hogeschool Limburg	31-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud met uit- zondering van de resultatenrekening die het voorwerp uitmaakt van een oor- deel met voorbehoud ¹³
Katholieke Hogeschool Limburg	31-03-2014	Niet ontvangen	Oordeel zonder voorbehoud
Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende (nu Katholieke Hogeschool Vives Noord)		Niet ontvangen	
Hogeschool West-Vlaanderen		Niet ontvangen	
Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen (nu Katholieke Hogeschool Vives Zuid)		Niet ontvangen	
Hogeschool Gent		Niet ontvangen	
Arteveldehogeschool		Niet ontvangen	
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven (nu HUB-KAHO)		Zie hoger	
DAB Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs	Datum niet gekend	02-04-2014	
o7 WVG			
Fonds Jongerenwelzijn	Datum niet gekend	31-03-2014	Oordeel met voorbehoud
Kind en Gezin	Datum niet gekend	31-03-2014	Oordeel met voorbehoud
OPZ Geel	31-03-2014	31-03-2014	Oordeel met voorbehoud en toelich- tende paragraaf
OPZ Rekem	18-03-2014	31-03-2014	Oordeel met voorbehoud en toelich- tende paragraaf
VAPH	Datum niet gekend	05-05-2014 (aanpassing)	Oordeel zonder voorbehoud op vorige versie van de jaarrekening
VIPA	24-04-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
Vlaams Zorgfonds	Datum niet gekend	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België		Niet ontvangen	
DAB CICOV	26-02-2014	07-03-2014	
o8 CJSM			
VRT	24-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
BLOSO	Datum niet gekend	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
FoCI	Datum niet gekend	31-03-2014	Niet van toepassing
Topstukkenfonds	Datum niet gekend	31-03-2014	Niet van toepassing

¹³ Op 1 oktober 2013 zijn de Provinciale Hogeschool Limburg en XIOS Hogeschool Limburg gefusioneerd.

Rechtspersonen en DAB's	Jaarrekening goedgekeurd op	Ontvangen door Rekenhof op	Verklaring bedrijfsrevisor
VRM	20-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
VFL	17-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
SAR CJSM	Datum niet gekend	31-03-2014	Niet van toepassing
Vlaamse Opera	24-02-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
Koninklijk Ballet van Vlaanderen	24-02-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
MUHKA	25-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
De Singel	13-03-2014	21-05-2014	Oordeel zonder voorbehoud
Vlaams Audiovisueel Fonds	18-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal-en Letterkunde	06-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud (Verslag van de accountant)
Pensioenfondsen VRT voor statutairen	12-05-2014	31-03-2014	Nog geen verklaring bekend
DAB KMSKA	10-03-2014	25-03-2014	
DAB Kasteel – Domein van Gaasbeek	05-03-2014	17-03-2014	
DAB Uitleendienst kampeermateriaal voor de Jeugd	28-02-2014	07-03-2014	
DAB Landcommanderij Alden Biesen	06-03-2014	17-03-2014	
09 WSE			
VDAB	24-03-2014	31-03-2014	Oordeel met voorbehoud
VAO – Syntra Vlaanderen	Nog niet goedgekeurd	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
ESF-Agentschap Vlaanderen	Nog niet goedgekeurd	12-06-2014	Nog geen verklaring bekend
10 LV			
EV ILVO	26-03-2014	31-03-2013	Oordeel zonder voorbehoud met gedeeltelijke onthouding
FIVA	13-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
SAR LV	28-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
VILT	Datum niet gekend	07-04-2014	Nog geen verklaring bekend
VLAM	Datum niet gekend	07-04-2014	Nog geen verklaring bekend
VLIF	Datum niet gekend	31-03-2014	Niet van toepassing
11 LNE			
OVAM	27-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
VMM	Niet gedateerd	31-03-2014	Niet van toepassing
Grindfonds	13-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
VLM	26-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
VREG	26-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
De Watergroep (VMW)	28-03-2014	31-03-2014	Nog geen verklaring bekend
SAR Minaraad	13-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
EV INBO	13-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
OC-ANB	14-05-2014	21-05-2014	Oordeel met voorbehoud
DAB MINAFONDS	11-03-2014	20-03-2014	
12 MOW			
VVM – De Lijn	19-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud met toelichtende paragraaf
Waterwegen en Zeekanaal NV	12-03-2014	31-03-2014	Oordeel met voorbehoud over de ESR-rapportering
NV De Scheepvaart	19-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
Pendelfonds	Datum niet gekend	31-03-2014	Niet van toepassing

Rechtspersonen en DAB's	Jaarrekening goedgekeurd op	Ontvangen door Rekenhof op	Verklaring bedrijfsrevisor
EV Flanders Hydraulics	Datum niet gekend	31-03-2014	Niet van toepassing
Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel NV	Datum niet gekend	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
NV Vlaamse Havens	Datum niet gekend	31-03-2014	Nog geen verklaring bekend
NV Lijninvest	Datum niet gekend	21-05-2014	Oordeel zonder voorbehoud met toelichtende paragraaf
DAB Loodswezen	11-03-2014	27-03-2014	
DAB Luchthaven Antwerpen	04-03-2014	13-03-2014	
DAB Luchthaven Oostende	07-03-2014	27-03-2014	
DAB Vlaams Infrastructuurfonds	14-03-2014	25-03-2014	
DAB Vloot	Datum niet gekend	07-03-2014	
13 RWO			
VOIA Garantiefonds voor Huisvesting	14-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
VOIA Vlabinvest	14-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
VOIA Rubiconfonds	24-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
EVA VMSW	25-03-2014	31-03-2014	Oordeel zonder voorbehoud
SAR Vlaamse Woonraad	26-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
SAR Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed	28-03-2014	31-03-2014	Niet van toepassing
DAB Grondfonds	26-02-2014	13-03-2014	Niet van toepassing
DAB Herstelfonds	12-02-2014	05-03-2014	Niet van toepassing
DAB Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed	14-02-2014	05-03-2014	Niet van toepassing
DAB Fonds voor de Financiering van het Urgentieplan voor de Sociale Huisvesting	05-02-2014	05-03-2014	Niet van toepassing
DAB Fonds ter Bestrijding van Uithuiszettingen	05-02-2014	05-03-2014	Niet van toepassing

BIJLAGE 3

Antwoord van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting

Aan de Heer I. DESOMER
Voorzitter van het Rekenhof

Betreft: Verslag over de algemene rekeningen 2013 van de Vlaamse Gemeenschap

Mijnheer de Voorzitter,

De opmerkingen vervat in uw verslag over de algemene rekeningen 2013 van de Vlaamse Gemeenschap werden door mijn diensten aan een grondig onderzoek onderworpen.

Een antwoord werd geformuleerd in een afzonderlijk document, dat hier als bijlage werd toegevoegd.

De aangepaste algemene rekeningen van de Vlaamse Gemeenschap, het jaarverslag en het ontwerp van decreet van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur voor het begrotingsjaar 2013 werden hierbij eveneens toegevoegd.

Voor verdere toelichtingen kan steeds beroep worden gedaan op de personeelsleden betrokken bij de opmaak van de rekening.

Hoogachtend,

Philippe Muyters
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Bijlage bij de brief van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting

1 Inleiding

Dit antwoord behandelt de repliek op de opmerkingen van het Rekenhof op de Algemene rekening 2013 van de Vlaamse Gemeenschap. De opmerkingen waar verduidelijking voor nodig is, worden hieronder chronologisch overlopen.

2 Algemene rekening

2.1 *Rapportering over de uitvoering van de begroting 2013*

- Het bedrag van 2,1 miljoen voor teveel aangerekende te ontvangen facturen, waarvan sprake in de opmerking van het Rekenhof, betreft zowel de teveel aangerekende te ontvangen facturen (1,9 miljoen) als de teveel geboekte provisies voor vakantiegeld (0,2 miljoen). Als gevolg van het verschil tussen de geboekte te ontvangen facturen, resp. provisies en de werkelijke uitgaven, bleef er in 2013 op de overdracht een negatief bedrag staan aan uitgaven (negatief bedrag op Werkelijke). Dit negatief bedrag werd geneutraliseerd in de algemene rekening om het correcte bedrag aan uitgaven van 2013 weer te geven.
- De overdracht van kredieten wordt geregeld bij decreetsbepalingen in de opeenvolgende decreten. Het detail van de overdrachten van 2012 naar 2013 met de decretale basis werd opgenomen in het jaarverslag.

Voor wat betreft de aansluiting van de overdracht 2013 met de cijfers van 2012, dient opgemerkt dat deze wel degelijk overeenstemmen. De decreetsbepalingen voorzien echter een overdracht op het niveau van de basisallocatie, terwijl de algemene rekening wordt opge maakt op niveau van het begrotingsartikel. Voor de overdracht mag men enkel het bedrag in rekening brengen dat beschikbaar was op de basisallocatie in kwestie, eventueel beperkt tot het beschikbare bedrag op het begrotingsartikel.

Aangezien de overdrachten vaak herzien worden bij een aanpassingsblad, werd ervoor geopteerd om voor de overdracht van 2013 naar 2014 geen cijfers te vermelden in de algemene rekening.

- Voor de volgende algemene rekening zal onderzocht worden op welke manier er meer duiding kan gegeven worden bij de uitvoeringsrekening. Dit mag echter de tijdigheid van indiening van de algemene rekening niet in het gedrang brengen.

Voor de verduidelijking van de gebruikte codes van de entiteiten zal in de toekomst een legende meegegeven worden.

- De algemene rekening werd ingediend inclusief de cijfers van het FFEU herverdelingsbesluit. Hierdoor sluiten de cijfers aan met het decreet en kan een vergelijking gemaakt worden met de voorgaande jaren.

2.2 *Bedrijfseconomische balans en resultatenrekening*

- In 2008 werden de afschrijvingsregels aangepast conform geldende wettelijke afschrijvingen. De Vlaamse overheid baseert sindsdien haar waarderingsregels voor de materiële vaste activa op het koninklijk besluit van 25 juni 1976 betreffende de afschrijvingen en rechtzettingen in de vermogenscomptabiliteit van de Staat.

Het Koninklijk besluit tot vaststelling van het boekhoudplan van toepassing op de federale Staat en op de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie van 10 november 2009 beoogt een uniforme benadering inzake de waarderingsregels. Er werd echter nog geen invulling gegeven aan de commissie voor openbare comptabiliteit waar de desbetreffende afschrijvingsregels zullen worden uitgewerkt. De ontwikkelingen worden verder opgevolgd en in functie hiervan worden eventuele aanpassingen inzake waarderingsregels overwogen.

- De financiële vaste activa worden gewaardeerd aan de aanschaffingswaarde. Dit heeft tot gevolg dat een aantal financiële vaste activa gewaardeerd worden aan een netto boekwaarde die hoger is dan de intrinsieke waarde. In 2014 zal dit verder geanalyseerd worden.
- Voor het registreren van de schuld van de DAB Loodswezen t.o.v. het departement MOW, zal er een decreetsbepaling worden aangevraagd om de noodzakelijke boekingen mogelijk te maken.

2.3. Aansluiting bedrijfseconomische en budgettaire rapportering

- Het departement Financiën en Begroting zal volgend jaar het project Amoras opnemen in de geconsolideerde schuld in haar rapport Kas-, Schuld- en Waarborgbeheer.

3. ESR-geconsolideerde rekening

3.1 ESR-vorderingensaldo

- De jaarrekening van de Singel werd elektronisch aan het Rekenhof overgemaakt op 21/05/2014.
- Er werd een financiële rapportering van het Pensioenfonds voor rust- en overlevingspensioenen van het statutair personeel van de nv publiek recht VRT overgemaakt aan het Rekenhof volgens de decretale afspraak. Het betreft echter geen jaarrekening volgens het standaardsjabloon maar wel een rapportering waar alle relevante informatie in terug te vinden is.

3.4 Geconsolideerde brutoschuld

- Voor de volledigheid en duidelijkheid zal volgend jaar in het rapport Kas-, Schuld- en Waarborgbeheer de schuld van Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) worden opgetrokken met de achtergestelde lening, maar anderzijds ook worden vermeld in de interrelaties.
- Het verslag Kas-, Schuld- en Waarborgbeheer vermeldt voor het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) ten onrechte een financiële schuld van 13,7 miljoen euro i.p.v. 7,1 miljoen euro. Dit zal volgend jaar in het rapport Kas-, Schuld- en Waarborgbeheer gecorrigeerd worden.

BIJLAGE 4

Begrotingsresultaat, bedrijfseconomisch resultaat en vorderingensaldo

Begrotingsresultaat

Het resultaat van de uitvoering van de begroting, ook begrotingssaldo of begrotingsresultaat genoemd, is het verschil tussen de gerealiseerde begrotingsontvangsten en -uitgaven van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap, die bestaat uit de ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer.

Bedrijfseconomisch resultaat

Voor het eerst heeft de Vlaamse overheid over 2012 ook een bedrijfseconomische verantwoording afgelegd. Deze verantwoording bestaat in eerste instantie uit een balans en een resultatenrekening. De balans biedt een overzicht van de activa (bezittingen) en de passiva (schulden en eigen vermogen) van de Vlaamse Gemeenschap. Zij geeft een momentopname van het vermogen van de entiteit Vlaamse Gemeenschap op balansdatum, in casu 31 december. De resultatenrekening geeft een overzicht van de opbrengsten en kosten van de entiteit Vlaamse overheid over het boekjaar. Het saldo ervan wordt ook het bedrijfseconomisch saldo genoemd.

Vorderingensaldo

De begrotingsnormering die de Belgische overheden in de stabiliteitsprogramma's ter uitvoering van het Europese stabiliteitspact overeenkwamen, is gebaseerd op het vorderingensaldo. Het vorderingensaldo wijkt op enkele vlakken af van het begrotingssaldo:

- Terwijl het begrotingssaldo zich beperkt tot het saldo van de ontvangsten en de uitgaven van de diensten van algemeen bestuur (departementen en intern verzelfstandigde agent-schappen zonder rechtspersoonlijkheid en diensten met afzonderlijk beheer), heeft het vorderingensaldo betrekking op de ontvangsten en uitgaven van de geconsolideerde overheid, die buiten de diensten van algemeen bestuur en de meeste diensten met afzonderlijk beheer ook de openbare rechtspersonen omvat.
- Sommige budgettaire verrichtingen – kredietverleningen en deelnemingen, kredietaflossingen en vereffening van deelnemingen (ESR-code 8), en verrichtingen voor de overheidsschuld (ESR-code 9) – worden niet meegerekend voor de vaststelling van het vorderingensaldo.

U kunt dit verslag raadplegen of downloaden op de website van het Rekenhof.

Daar kunt u zich ook abonneren op de RSS-feeds om op de hoogte te blijven van nieuwe publicaties.

ADRES

Rekenhof
Regentschapsstraat 2
B-1000 Brussel

TEL.

+32 2 551 81 11

FAX

+32 2 551 86 22

www.rekenhof.be